

EL MEU MONSTRE I JO

FITXA TÈCNICA I ARTÍSTICA

Títol original: The water horse: Legend of the deep

Direcció: Jay Russell.

Interpretació: Emily Watson (Anne MacMorrow), Alex Etel (Angus MacMorrow), Ben Chaplin (Lewis Mowbray), David Morrissey (capità Hamilton).

Guió: Robert Nelson Jacobs, basat en el llibre "The water horse" de Dick King-Smith.

Producció: Robert Bernstein, Douglas Rae, Barrie M. Osborne y Charlie Lyons.

Música: James Newton Howard.

Fotografia: Oliver Stapleton.

Muntatge: Mark Warner.

Disseny de producció: Tony Burrough.

Vestuari: John Bloomfield.

Països: Regne Unit i USA.

Any: 2007.

Durada: 111 min.

Llengua: en català

Les guies de pel·lícules que s'ofereixen des del GrupIREF tenen el mateix objectiu que el projecte Filosofia 3/18, és a dir, procurar que els nens i joves pensin per si mateixos de forma acurada i reflexiva. Per això no són gaire convencionals. Poques vegades hi ha referències a directors, actors o tècniques fílmiques ni corrents cinematogràfiques.

Com si es tractés d'una lectura, demanem als espectadors una actitud activa i desperta abans, mentre i després de veure la pel·lícula. Les nostres guies busquen propiciar tant la mirada a la pantalla com a un mateix.

Aquest aprenentatge es fa a les aules de forma cooperativa, és a dir, formant una comunitat de recerca, un espai on es tracten les qüestions que planteja la pel·lícula de forma dialogada -ni debats ni discussions-, tot donant molta importància a l'exercici del pensament crític i reflexiu.

L'apartat Temes que es poden tractar no ha de ser tractada com un llibre de text, cal usar tots els mecanismes que són habituals a les aules de Filosofia 3/18: fer pissarra si s'escau, posar en marxa el diàleg i si convé llençar alguna pregunta, com un repte per avançar en el coneixement i en l'exercici d'actituds dialogants.

Quan creiem que el treball amb la pel·lícula ja es pot tancar, plantejarem una avaluació per tal que l'alumnat es faci conscient de què ha après, dels sentiments que li ha generat i del coneixement que li ha aportat.

Llicència de Creative Commons
Guia El meu monstre i jo. Autora: Irene de Puig Olivé. Està subjecta a una llicència de Reconeixement-NoComercial-SenseObraDerivada 4.0 Internacional de Creative Commons.

Resum

L'acció se situa a la primavera de l'any 1942, en plena segona guerra mundial, a Escòcia. Un nen solitari, Angus MacMorrow, que té el pare a la guerra, descobreix un ou misteriós a la platja i el porta cap a casa. De dins hi surt una criatura extraordinària que mantindrà amagada mentre pugui amb la complicitat de la germana i un amic. El problema és que el monstre és molt mogut i creix amb molta rapidesa, la qual cosa passarà difícilment desapercebuda a la seva família. Un dia decideixen alliberar-lo al llac i així comença un dels mites més populars d'Escòcia. En companyia d'aquest curiós amic a qui Angus ha posat el nom de Crusoe, el nen descobreix l'amistat. Comèdia infantil carregada de brillants efectes digitals.

Pel professorat

Aquesta pel·lícula es suggereix per a ser treballada al **cicle mitjà**. Fantasia dirigida al públic infantil que deixa clar el seu missatge antibèl·lic i de culte a l'amistat. Una pel·lícula amb bonics paisatges naturals del Llac Ness. Seguint la mitologia del monstre del llac i impregnada de l'ambient que es vivia a tot Europa durant la Segona Guerra Mundial, estem en presència d'una aventura molt dinàmica i sensibilitzadora, adornada amb adequats efectes especials per tal de donar vida a la llegenda.

La història del Monstre del Llac Ness és narrada pel nen que va trobar l'ou prehistòric, on es trobava l'ésser fabulós -segons les tradicions, un "Cavall de Mar", científicament més proper al plesiosaure-, quan les tropes britàniques intentaven defensar la costa escocesa dels atacs navals dels nazis. Per alguns crítics aquesta pel·lícula és la millor recreació sobre la llegenda del llac Ness de tota la història del cinema.

Si bé la idea d'amistat entre un nen i un ésser mitològic no és original, en aquesta opció és interessant, perquè remarca molt clarament el valor de l'amistat i les tràgiques i de vegades estúpides conseqüències dels enfrontaments armats.

Hi ha un bon treball tècnic, bons intèrprets, un seriós treball de recreació per al monstre protagonista (en aquest sentit, s'ha endut un parell de premis).

Jay Russell, el director de la pel·lícula explica: "Busco fer pel·lícules que parlin una mica sobre l'esperit humà. Estic fascinat pel nostre lloc en el món i totes les criatures que el comparteixen amb nosaltres. Aquest conte universal de la màgia i l'amistat és per tothom, per als nens en primer lloc, pels seus pares, i per als seus avis", explica.

La llegenda: El monstre del llac Ness

El **monstre del llac Ness**, conegut familiarment com a **Nessie**, és el nom d'una criatura llegendària que suposadament viu al llac Ness, un llac d'aigua dolça molt profund (conegut a Escòcia com a *Loch Ness*), a prop de la ciutat d'Inverness. Nessie és possiblement el misteri més difós d'Escòcia .

La majoria de científics i altres experts afirmen que les proves que donen suport a l'existència de Nessie no són convincents, i consideren que aquests informes són frauds o identificacions errònies de criatures reals. Si va existir, és possible que fos un rèptil marí, tot i que ja es podria haver extingit.

La versió tradicional del monstre, abans que es fossin conegudes les restes fòssils de grans rèptils, era de fet la d'un cavall.

Obtingut i adaptat de

«http://ca.wikipedia.org/wiki/Monstre_del_llac_Ness»

Com visualitzar

Hi ha 28 episodis, per tant la pel·lícula es pot fragmentar tan com es vulgui. Creiem, però, que per donar-li continuïtat s'hauria de veure en dues, o màxim, tres sessions. Fóra bo partir-la en parts que tinguessin unitat (plantejament, desenvolupament i final), per tal d'assegurar la comprensió de l'argument. Quan s'acabi el visionat d'una part, podem demanar que els alumnes formulen hipòtesis sobre el que succeirà; això ens permet començar un diàleg abans de seguir amb el visionat de la part següent.

ABANS DE VEURE LA PEL·LÍCULA

Qüestionari previ

- Coneixes contes que tinguin com a protagonistes personatges que siguin monstres?
- Coneixes contes que tinguin com a protagonistes personatges d'éssers irrealmentals?
- Quines pel·lícules has vist en les que hi hagi amistat entre nens i animals?

1. EL TÍTOL I LA CARÁTULA

El títol

Què ens diu el títol?

Què suggereix la paraula "monstre"?

De què anirà la pel·lícula: de fades i de pingüins?

Què vol dir "el meu" monstre? Es pot dir igual que "el meu gos o el meu canari"?

No n'hi hauria prou que es digués: El meu monstre? Per què es diu: El meu monstre i jo?

Vocabulari

Caldrà aclarir que un **monstre** és una criatura més o menys llegendària, que usualment fa por i és vista com a maligna pels éssers humans. El que destaca en els monstres és l'anormalitat física. El terme ve del llatí "monstrare", que

significa mostrar, "ensenyar", perquè eren una cosa digna de veure, perquè eren diferents, originals, insòlits.

La caràtula

ABANS DE VEURE LA PEL·LÍCULA:

- . Què et crida l'atenció?
- . És una fotografia habitual?
- . De què imaginem que anirà la pel·lícula?
- . Quines expectatives et crea?

UNA VEGADA VIST EL FILM:

- . Creus que s'han acomplert les expectatives que t'oferia la caràtula?
 - . Què t'hi sobra o què t'hi falta?
- Personalitza la caràtula. Dibuixa la teva caràtula a partir de distints elements que pots fotocopiar o trobar a internet: lletres, fotogrames de publicitat, etc.

DESPRÉS DE VEURE LA PEL·LÍCULA

Estructura

Aquesta faula té l'estructura narrativa de tots els contes clàssics. Haurem de procurar que els estudiants s'adonin d'aquesta estructura a base de fer preguntes com:

- Què passa?
- Quan, com i on passa?
- Per què passa?
- Què es planteja de fer Angus amb el monstre?
- Amb quins conflictes es troba?
- Quines qüestions resol?
- Per què decideix fer un viatge amb ell?
- Quins perills troba, en el viatge?
- Qui l'aconsella i l'ajuda?
- Com l'aconsellen i l'ajuden?
- Com acaba?

Fent memòria entre tots, llistarem els distints episodis per ordre (treballant causes i conseqüències), fins que en quedi clar el fil argumental.

2. L'ACCIÓ

Espai i temps

- A quina època està situada la pel·lícula?
- A quina època de l'any passa la pel·lícula? (observar com van vestits els personatges, la vegetació, etc.)
- On passa l'acció?
- On és Escòcia?
- Què va ser la segona guerra mundial?
- Descriure els llocs geogràfics on passa l'acció
- Com està distribuïda la casa on viu Angus? Podries dibuixar-la?

- Què hi ha a l'estudi?
- Com van vestits els diferents personatges?

3. ELS PERSONATGES

- Buscar els adjectius que millor defineixin els personatges:

	Descripció física	Descripció psicològica
Angus		
Crusoe		
La germana		
La mare		
Lewis Mowbray		
El capità Hamilton		

AJUDA PER LA MESTRA

Trets físics

Algunes observacions que es poden fer:

- Aspecte físic general: menut, alt, prim, ros, fort, jove, àgil, musculós,
- Com gesticula, com es mou: elegant, lent, nerviós, ràpid,

Trets psicològics

Buscar entre aquests adjectius algun que vagi bé per a usar en la descripció dels personatges

Bondadós	Perseverant	Generós	Humil
Calmat	Solidari	Indiferent	Obedient
Tolerant	Ordenat	Impacient	Colèric
Pacient	Voluntariós	Sincer	Respectuós
Delicat	Amical	Bondadós	Apassionat

➤ Pla de discussió

Per a treballar primer individualment i després en grup

- Afegir-hi algun personatge més o treure'n algun.
- Afegir-t'hi tu fent un paper. (Pots triar un dels papers que ja hi ha o afegir un nou personatge que hauries d'inventar-te)
- Amb quin dels personatges viuries i amb quin no i per què
- Quins valors representen els distints personatges del film? (es pot posar una llista de valors positius: solidaritat, tendresa, estimació, tolerància, comprensió, generositat, amistat)

Com reaccionen emocionalment?

Pots detectar algun moment del film on siguin molt explícits alguns dels sentiments següents per part d'algun dels personatges principals?

	Sentiment	Moment del film
Angus		
Crusoe		
La germana		
La mare		
Lewis Mowbray		
El capità Hamilton		

AJUDA PER LA MESTRA

Ira : fúria, ultratge, ressentiment, còlera, exasperació, indignació, aflicció, acritud, fastigueig, irritabilitat, hostilitat, violència, odi, etc.

Tristesia: pesar, malenconia, pessimisme, llàstima, autocompassió, solitud, abatiment, desesperació, aflicció, esllanguiment, etc.

Temor: ansietat, aprensió, nerviosisme, preocupació, consternació, inquietud, cautela, incertesa, por, por, terror, fòbia, pànic, etc.

Plaer: felicitat, alegria, diversió, orgull, estremiment, embadaliment, gratificació, satisfacció, eufòria, èxtasi, etc.

Amor: acceptació, simpatia, confiança, amabilitat, afinitat, devoció, adoració, afecte, estima, tendresa, consideració, predilecció, etc.

Sorpresa: commoció, desconcert, admiració, estranyesa, atordiment, estupefacció, esbalaïment, meravellament, etc.

Disgust: menyspreu, avorriment, aversió, disgust, repulsió, desplaer, desgrat, pena, aflicció, sofriment, turment, empipament, molèstia, decepció, malestar, etc.

Vergonya: culpabilitat, molèstia, disgust, remordiment, humiliació, penediment, mortificació, contrició, deshonor, etc.

Altres personatges

Hi ha algun altre personatge que t'hagi cridat l'atenció?

4. COMPRENSIÓ DE LA PEL·LÍCULA

Tot i semblar un conte simple, que de seguida és interpretat, pot ser un gran estímul per a la reflexió, perquè darrera una bonica història s'amaguen aspectes profunds.

Tota la pel·lícula s'articula sobre oposats que cal tenir clars:

-El bé i el mal	-La realitat i les creences
-Els bons i els dolents	-La veritat i les supersticions
-Els homes i les dones	-La vida i la mort
-Els grans i els petits	-El coratge i la por
-Els savis i els necis	-....
-El grup i l'individu	

Identificar aquestes dualitats a partir de personatges, accions o moments de la pel·lícula

Sobre la pel·lícula

- Què ens diu aquest film sobre els nens i nenes?
- És una ficció o podria passar a la realitat?
- T'has posat a la pell de l'Angus ?
- Com creus que haguessis reaccionat tu?
- Quin sentiment et provoca l'actitud de la germana?
- Quin altre títol posaries a la pel·lícula?

TEMES QUE ES PODEN TRACTAR

Grans temes

L'amistat

- Té amics l'Angus?
- Es pot ser amic d'un animal?
- Només Crusoe és el seu amic?
- És del mateix tipus l'amistat que té amb la germana i amb Lewis?

L'amistat és un concepte ric que descriu una relació, que pot ser extremadament important en el desenvolupament personal i social dels estudiants i que afectarà la seva autoestima.

Parlar-ne pot ser d'ajut per comprendre el seu abast i la dimensió que pot adquirir. Tot i que aquí parlem de l'amistat entre un animal i un humà pot servir per relacionar l'amistat entre humans i les relacions que s'estableixen amb els animals.

L'amistat és, en essència, una relació entre iguals. Fins i tot, si tenen condicions econòmiques i socials diverses, poden ser amics, però només si es troben com dues persones independents, amb igual poder i dignitat.

Aristòtil, que va dedicar molta atenció a aquest tema, remarca algunes característiques d'aquesta peculiar i reconfortant forma de relació:

- . L'amistat consisteix en voler el bé de l'amic.
- . L'amistat suposa una relació d'igualtat.
- . L'amistat més que un sentiment és un hàbit que es fortifica amb el temps.
- . L'amistat suposa una certa comunitat, és a dir, relació freqüent i intercanvi d'opinions.
- . L'amistat implica sentiments i compromisos de fidelitat, lleialtat i solidaritat.

QUÈ ÉS UN AMIC?

1. Explica de quina manera va néixer l'amistat que tens amb algú.

.....
.....

2. D'aquesta relació, tria i assenyala les coses que et sembla que tu dones als teus amics; pots afegir-hi altres coses :

- Ajuda a fer la feina de classe.
- Els deixo copiar la feina.
- Anem junts a llocs que ens agraden a tots dos.
- Sempre vaig on ell/ella vol.
- Li regalo coses pel seu sant i aniversari.
- El/la convido a casa meva.
- Li dono diners.
- Guardo els secrets que em confia.
- L'escolto quan està trist i enfadat.
- No l'escolto quasi mai, quasi sempre li explico jo les coses.
- L'aconsello si em pregunta sobre alguna cosa que ha de decidir.
- Li explico les coses que em preocupen.

.....
.....
.....

3. Exercici: un amic és...?

Orientacions: Estàs d'acord o en desacord amb les sentències que completarien aquesta frase:

Has tingut mai un amic/ga que

SÍ NO ?

- a. No tingui ganes de jugar
- b. No parli gaire
- c. No vulgui compartir els teus pensaments
- d. No et digui la veritat
- e. No comparteixi les seves joguines
- f. No et demani ajuda
- g. No t'estimi
- h. No t'agradi
- i. No vulgui estar amb tu
- j. No pensi molt

Amistat i animals

- A tu, t'agraden els animals?
- Hi ha persones a qui no els agraden els animals?
- Pots ser amic d'un animal?
- Pots sentir el que senten els animals?
- Pots ser amic d'un animal, de la mateixa manera que pots ser amic d'una persona?
- Un animal pot sentir amistat per tu? Com ho saps?
- Un animal pot sentir enemistat per tu? Com ho saps?
- Sents preferència per algun animal?
- Què li trobes a aquest animal que te'l faci especial?
- S'han de respectar tots els animals?

LA GUERRA

Situar-nos. Buscar informació

Buscar informació, per equips, sobre la segona guerra mundial. El primer equip s'ocupa de saber quants països hi havia en lluita i quan s'hi van incorporar. El segon equip fa una cronologia dels fets més rellevants de la segona guerra, sobretot l'inici, la participació d'Escòcia i el final. El tercer equip ha de descobrir per què i com va començar. El quart equip s'ocupa de saber com va acabar i quines conseqüències va tenir

- Què ens diu de la guerra, la pel·lícula?
- Què fan i com són els soldats que hi ha a la casa de l'Angus?
- T'imagines que el teu pare no tornés mai més a casa?
- En quin sentit la guerra afecta tothom?

Pla de discussió. Sobre les guerres

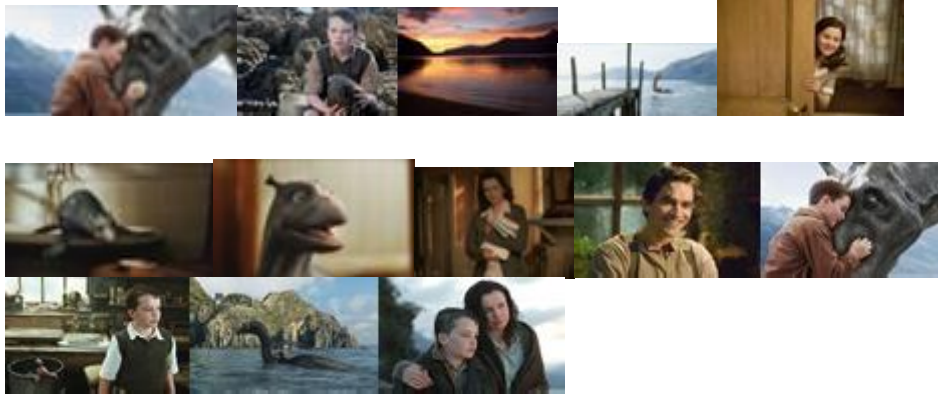
- 1) Trobaríem sempre raons per barallar-nos?
- 2) Hi pot haver guerres per causes justes?
- 3) La guerra és la millor manera de resoldre un conflicte?
- 4) Una guerra és evitable?
- 5) Hi ha bones raons per iniciar una guerra?
- 6) Hi ha raons suficients per iniciar una guerra?

Sobre les conseqüències de les guerres

- La finalitat de la guerra justifica els mitjans?
- Els efectes que pot provocar la guerra, poden ser pitjor que les causes que l'han originat?
- Les guerres són fets aïllats o impliquen conseqüències per altres països?
- Quines conseqüències de segur comportarà una guerra?
 - Quines probables?
 - Quines possibles?
- En aquest cas quina relació hi ha entre legal i moral? Entre legal i econòmic?
 - Quines raons es donen per iniciar una guerra?
 - Són bones aquestes raons?
 - T'imagines quan costa (econòmicament parlant) una guerra)?
 - Els pressupostos militars podrien ser útils per apaivagar causes humanitàries?
 - Qui hi guanya quan hi ha una guerra?
 - Què podem fer per evitar les guerres i propugnar la pau?

La pel·lícula

- Quant temps passa aproximadament des de l'inici de la pel·lícula fins a la darrera escena? Com ho sabem, en el film?
- Podries dir quin aspecte del film t'ha cridat més l'atenció, com ara: els personatges, els dibuixos, on passa, la música, el vestuari, o altres
- Recordes alguna seqüència o fotograma especialment impactant?
- Digues a quins moments de la pel·lícula corresponen aquestes escenes:

- Quins són els moments més especials de la pel·lícula, per a tu?

1.
2.
3.

- Canviar el final de la pel·lícula

--

AVALUACIÓ

A tu que t'ha dit la pel·lícula?

Digues la teva opinió sobre el film, justificant la teva avaluació.

- M'ha agradat perquè.....
- M'ha fet por perquè.....
- M'ha fet riure perquè.....
- M'ha sorprès perquè.....
- M'ha indignat perquè.....
- M'ha fet somriure perquè.....
- M'ha emocionat perquè.....
- M'ha alegrat perquè.....
- M'ha molestat perquè.....
- M'ha inquietat perquè.....
- M'ha distret perquè.....
- M'ha avorrit perquè.....
- M'ha sobtat perquè.....
- M'ha il·lusionat perquè.....
- M'ha informat perquè.....

Què m'ha explicat que no sabia ?